

Gewoon goed onderwijs vanuit bronnen van zin

Markus Altena Davidsen

10 maart 2026

**Universiteit
Leiden**
The Netherlands

Discover the world at Leiden University

Inspiratieboek 1

Inspiratieboek 2

Terugblik en vooruitzicht

De wet herziening wettelijke grondslagen kerndoelen

Artikel 2.13. Kerndoelen eerste twee leerjaren

1. Het onderwijs is voor de eerste twee leerjaren op doelgerichte en samenhangende wijze gericht op het realiseren van de kerndoelen.

2. Een kerndoel, alsmede de uitwerking daarvan, wordt, met inachtneming van de artikelen 1.4 en 2.2, eerste lid, bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld als een na te streven inhoudelijke doelstelling voor het onderwijsprogramma, gericht op het verwerven van kennis, inzicht of vaardigheden of het opdoen van ervaringen door leerlingen.

3. De kerndoelen hebben betrekking op lezen, schrijven en rekenen.

4. Het voortgezet onderwijs omvat verder:

a. Nederlandse taal;

b. rekenen en wiskunde;

→ c. burgerschap;

d. digitale geletterdheid;

e. Engelse taal;

f. geschiedenis en staatsinrichting;

g. economie;

→ h. geestelijke stromingen;

i. sociale redzaamheid en gezond gedrag;

j. aardrijkskunde;

k. biologie;

l. natuur- en scheikunde;

m. techniek;

n. muziek, beeldende vormgeving en dans, theater of film; en

o. lichamelijke opvoeding.

Burgerschap

Artikel 2.2. Actief burgerschap en sociale cohesie

21

- 1 Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze, waarbij het onderwijs zich in ieder geval herkenbaar richt op:
  - a. het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals verankerd in de Grondwet, en de universeel geldende fundamentele rechten en vrijheden van de mens, en het handelen naar deze basiswaarden op school; = Democratisch burgerschap
  - b. het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving; en
  - c. het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap of seksuele gerichtheid alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden. = Levensbeschouwelijk burgerschap

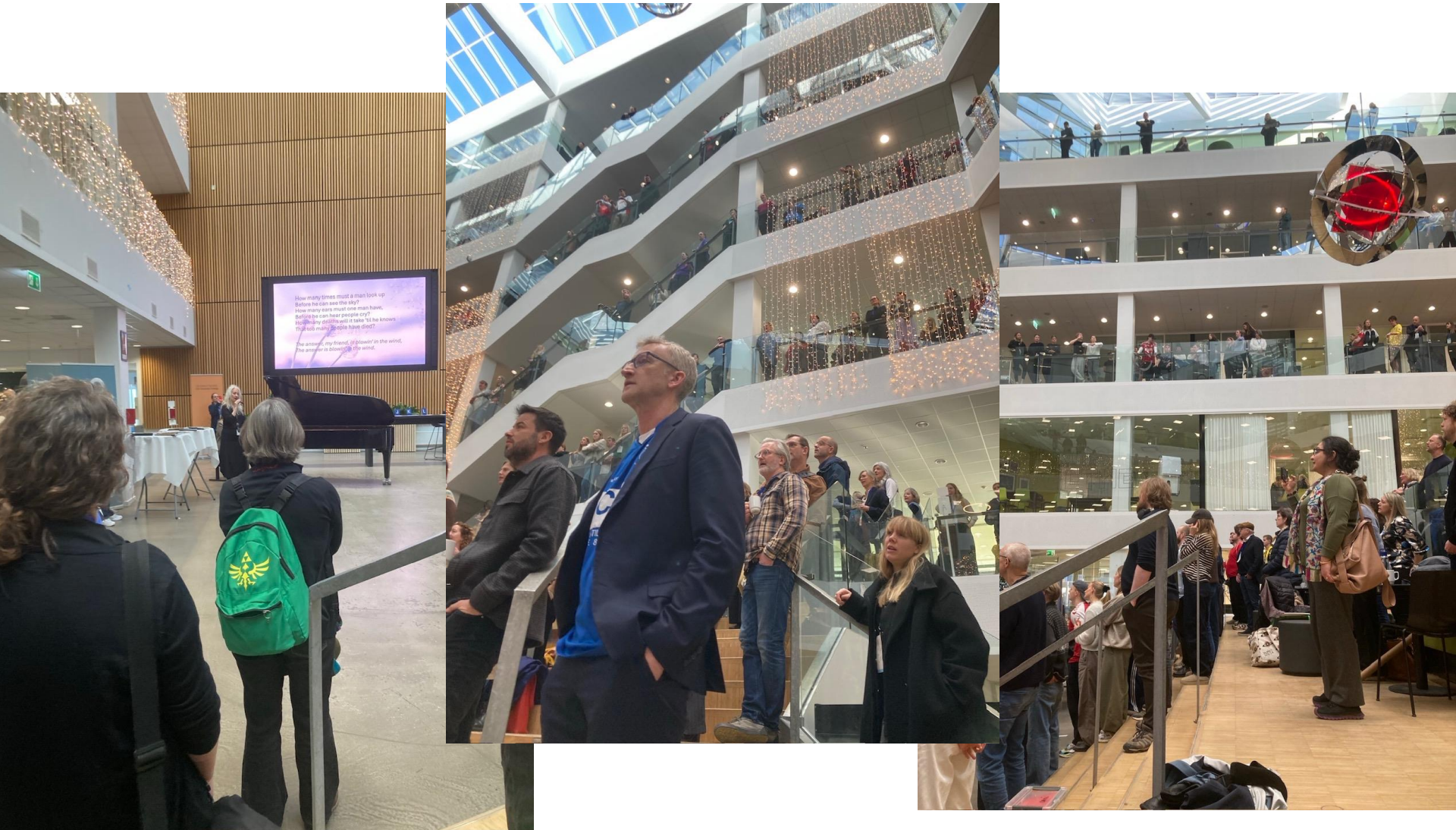
→

Davidson, Markus Altena (2025), “Religie, levensbeschouwing en burgerschap op school. Inleiding op het themanummer,” In ‘Religie, levensbeschouwing en burgerschap op school’, themanummer van *Religie & Samenleving* 20 (2): 1-13.

welzijn
en
onderwijs

..raad
wijs
onder

Ochtendgezag Deense PABO

Tjipcast

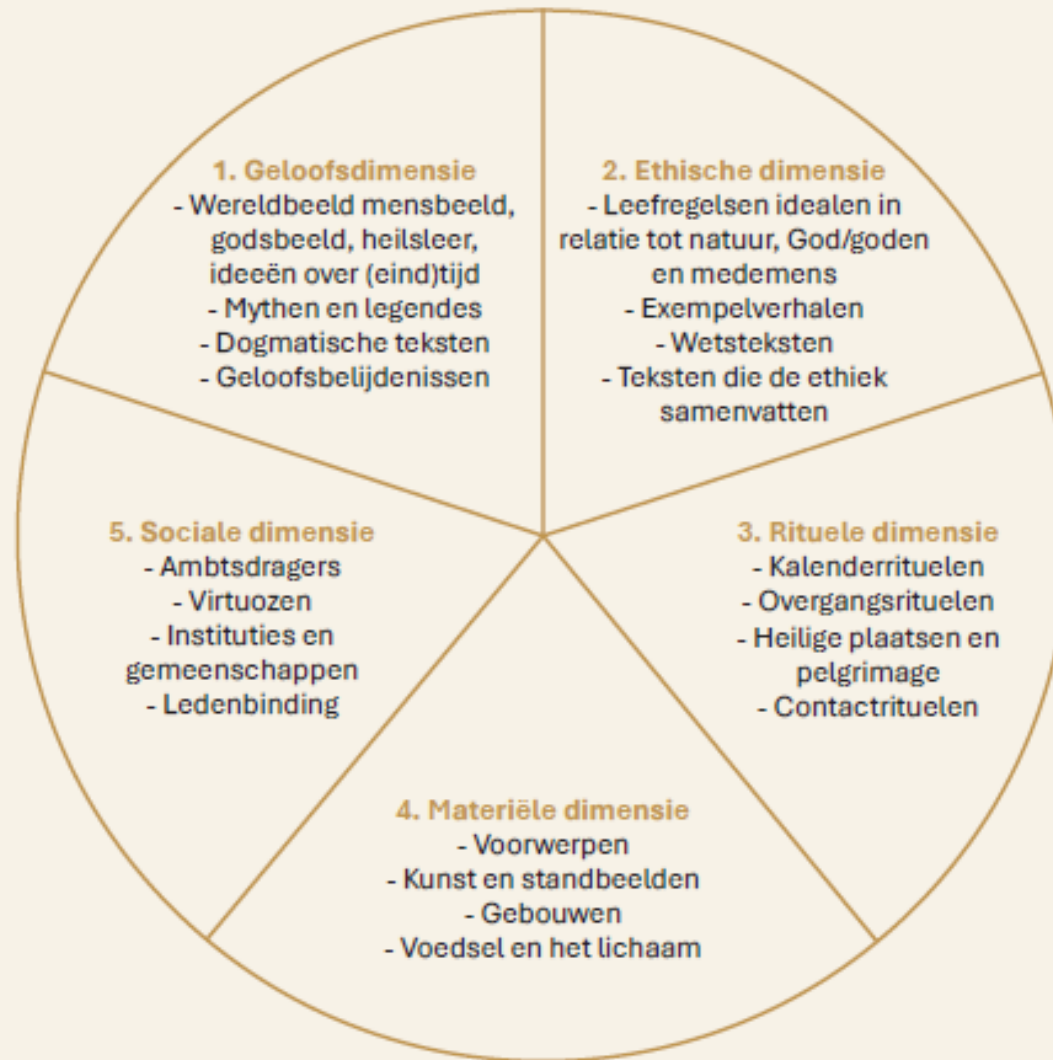
LERVO in 2026+

- Kerncurriculum
- Inspiratieboeken 3 en 4
- Docentenopleidingen
- Schoolbesturen

Bronnen van zin

Figuur 4.2 Het dimensiemodel van LERVO

Bronnen van zin

Voorwoord

Pieter Snel en Kevin Reuter

1 Inleiding

Perspectieven op religieuze verschijnselen

Markus Altena Davidsen

2 Religieuze teksten

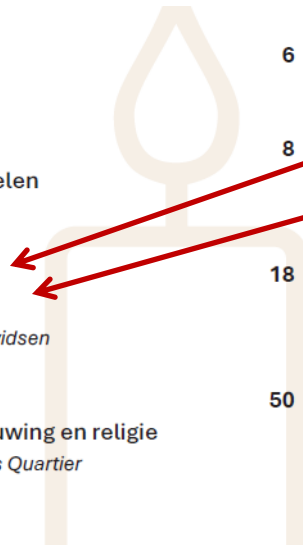
Gezaghebbende geschriften uitleggen

Michaël N. van der Meer en Markus Altena Davidsen

3 Religieuze praktijken

De rituele dimensie van levensbeschouwing en religie

Markus Altena Davidsen, Juna Hein en Thomas Quartier

4 Religieuze objecten

Religie zichtbaar en tastbaar maken

Joël Valk en Vera van Jaarsveld

5 Religieuze gemeenschappen

De sociale dimensie van religie

Bastiaan van Rijn, Markus Altena Davidsen en Kevin Reuter

6 De begrippen levensbeschouwing en religie

Markus Altena Davidsen

82

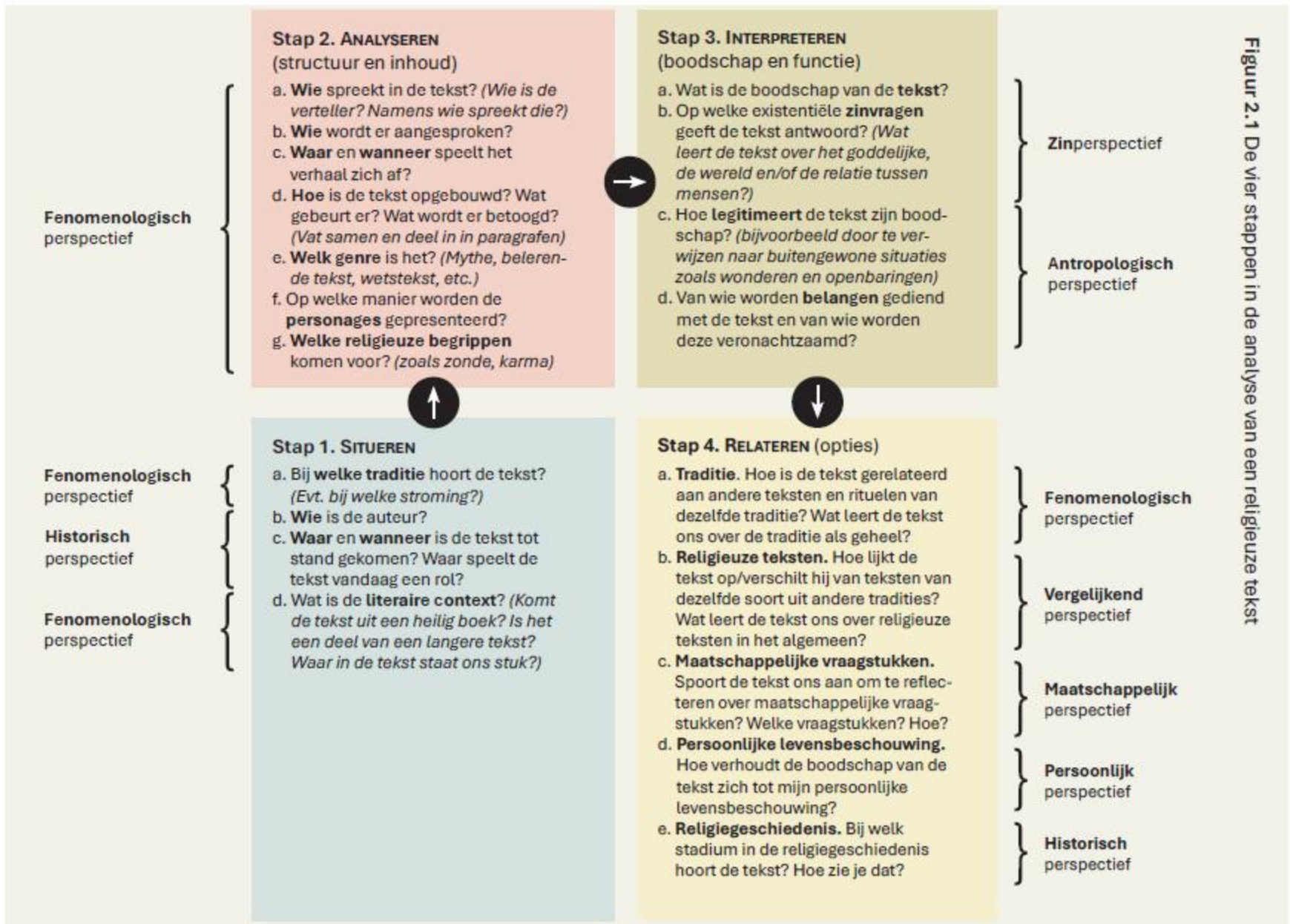
104

136

Figuur 4.2 Het dimensiemodel van LERVO

Figuur 2.1 De vier stappen in de analyse van een religieuze tekst

MARKUS ALTENA DAVIDSEN EN MICHAËL N. VAN DER MEER

Religieuze teksten en rituelen onderzoeken in de klas

*Een
religiewetenschappelijke
vakmethodiek*

About this book

Inzicht in levensbeschouwing en religie is onmisbaar in een algemeen vormend curriculum. Daarom is het een welkome ontwikkeling dat de Tweede Kamer eind 2025 heeft besloten het kennisgebied geestelijke stromingen – sinds 1985 al onderdeel van het primair onderwijs – ook te verplichten in het voortgezet onderwijs. Zodoende zal op elke middelbare school onderwezen worden over het christendom, islam en andere religieuze tradities.

Dit boek presenteert een religiewetenschappelijke en onderzoekende vakmethodiek voor onderwijs over religieuze tradities, geïnspireerd door de onderwijspraktijk in Scandinavië en voortbouwend op de perspectievendidactiek van Expertisecentrum LERVO. Concreet beschrijven we hoe leerlingen in vier stappen (Situëren, Analyseren, Interpreteren en Relateren) religieuze teksten en rituelen kunnen onderzoeken in de klas. Leerlingen die volgens dit model *zelf* religieuze teksten en rituelen onder de loep nemen, verwerven een veel dieper inzicht in de bronnen en de religieuze tradities waar ze deel van uitmaken, dan leerlingen die alleen *over* religie en religieuze teksten en rituelen lezen. Daarnaast ontwikkelen leerlingen hiermee hun analysevaardigheden en onderzoekende houding.

Religieuze teksten en rituelen onderzoeken in de klas biedt diverse uitwerkingen van het analysemodel voor leerlingen en studenten, inhoudelijke achtergrondkennis en handige overzichten van primaire bronnen en secundaire literatuur. Het boek is daarmee geschikt als studieboek op de docentenopleidingen (hbo en wo).

Markus Altena Davidsen is universitair docent godsdienstsociologie aan de Universiteit Leiden. Daarnaast is hij projectleider curriculum binnen Expertisecentrum Levensbeschouwing en Religie in het Voortgezet Onderwijs (LERVO) en lid van het Vakdidactisch Meesterschapsteam Levensbeschouwing en Religie.

Michaël N. van der Meer is universitair docent Oude Testament aan de Protestantse Theologische Universiteit en docent godsdienst, religious education en global perspectives aan het Hermann Wesselink College te Amstelveen.

Available on backorder

[Order from Europe](#)

Format: Paperback

ISBN Print: 9789087285067

Published: 9 March 2026

[Open Access](#)

Expertisecentrum LERVO

Partners

